

РЕШЕНИЕ

№ 1720

гр. София, 16.03.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, VIII КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ, в публично заседание на 28.01.2022 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Ирина Кюртева

**ЧЛЕНОВЕ: Наталия Ангелова
Калин Куманов**

при участието на секретаря Анжела Савова и при участието на прокурора Кирил Димитров, като разгледа дело номер **7226** по описа за **2021** година докладвано от съдия Наталия Ангелова, и за да се произнесе взе предвид следното:

Съдебното производство по делото е по реда на Глава дванадесета от Административнопроцесуалния кодекс (АПК)- членове от 208 до 228 от кодекса, във връзка с чл.63в от Закона за административните нарушения и наказания (ЗАНН).

Делото е образувано по жалба от Министерството на културата срещу Решение №20106052/27.04.2021г. на Софийски районен съд (СРС), наказателно отделение, 111 състав, по н.а.х.д. №9209 по описа на съда за 2020 г., с което е отменено наказателно постановление №7281/01.06.2020г., издадено от министъра на културата, с което на основание чл.98в, ал.1 от Закона за авторското право и сродните му права (ЗАПСП) във връзка с чл. 97, ал.1 от същият закон, на [фирма] с ЕИК[ЕИК], със седалище и адрес на управление в [населено място], за административно нарушение по чл. 97, ал. 1, т.7, предложение трето от ЗАПСП, е наложена имуществена санкция в размер на 3 000 (три хиляди) лева.

Становища на страните:

Касаторът – Министерство на културата, чрез юрк. С., счита, че решението противоречи на закона и при допуснато съществено нарушение на процесуалните правила. Счита, СРС е установил правилно действителната фактическа обстановка, и достигнал до извода, че в хода на административно-наказателното производство не са

допуснати съществени нарушения на процесуалните правила, довели до ограничаване на правото на защита на санкционираното лице, но счита, че съдът е тълкувал и приложил неправилно параграф 6, ал.1 от Преходните и заключителни разпоредби на ЗАПСП, довело до неправилно решение. Според касатора въззивната инстанция неправилно е счела, че тъй като са изминали повече от 70 години от смъртта на писателя И. В., безсрочното по своята природа неимуществено правомощие за запазване на неизменяемостта на произведението „Под игото“ е погасено. Както било прието от СРС, ноторно било, че И. В. е починал на 22.09.1921г., към който момент е в сила Закон за авторското право от 1921 г., а авторското право преминало за срок от 30 години върху неговите наследници. Възражава се обаче, че съгласно чл.32 от Заключителните и преходни разпоредби на Закона за авторското право от 1951 година, този закон се прилагал относно авторското право на произведения, от преди влизането му в сила, от което и извод, че се прилагал и по отношение на произведението „Под игото“. Претендира, че част от сложното авторско право върху посоченото произведение е и безсрочното неимуществено правомощие да се запазва неизменяемостта му, призната и в чл.4 от Закона за авторското право от 1951г. Излага аргументи за смисъла и съдържанието на тази защита. Също касаторът претендира, че параграф 6, ал.1 от Преходните и заключителни разпоредби на действащия ЗАПСП се отнасял единствено за сроковете на закрила на срочните имуществени правомощия, които са част от единното авторско право, но не и по отношение на безсрочното неимуществено право на неизменяемост на произведението. Спрямо последното право се прилагал параграф 6, ал.2 от ПЗР на ЗАПСП, съгласно който авторските права, придобити до влизането на закона в сила се запазват. Също касаторът претендира, че по силата на чл. 34 ЗАПСП, правото на автора да не се противопоставя на всякакви промени в произведението е безсрочно, съгласно чл. 15, ал.1, т.5 ЗАПСП, по изключение въвеждането на такива промени можело да бъде разрешено от министерството на културата.

По горните съображения касаторът счита за неправилни изводът на СРС, че действащият ЗАПСП не намирал приложение по отношение на безсрочното неимуществено правомощие за неизменяемост по отношение на произведението „Под игото“

Касаторът иска от съда да постанови отмяната на решението на СРС и да потвърди процесното НП като правилно и законосъобразно. Исква от съда да бъде присъдено юрисконсултско възнаграждение.

Пред съда касаторът се представлява от юрисконсулт С., която в ход по същество поддържа подробните съображения в касационната жалба и исканията до съда.

Ответникът по касационната жалба – [фирма], чрез адвокат Д. от САК оспори изцяло касационната жалба като претендира, че първоинстанционното съдебно решение е правилно постановено в съответствие със събрание по делото доказателства Допълнително приетите по делото за сведение нормативни актове, касаещи авторското право, счита за неотнормисими в конкретния случай. Счита, че срокът за закрила на авторското право на произведението „Под игото“ е изтекъл. Претендира, че решението на СРС е правилно и законосъобразно и иска от касационната инстанция да остави същото в сила. Счита съдебното решение за постановено в съответствие с материалния закон- пар.6, ал.1 от ЗАПСП за произведения, преди влизането му в сила. Срокът на закрила на посоченото произведение бил изтекъл на

01.01.1992г., счита, че процесното НП за незаконосъобразно, тъй като не били спазени чл.42 и чр. 57 ЗАНН. Допълнително в молбата от 15.10.2021г. адв. Д. изтъква и довод, че пар.6, ал.1 ЗАПСП дефинира и рамкира приложното поле на закона не само до произведения, които са създадени при действието му, но и по отношение на такива, създадени преди влизането му в сила, ако не са изтекли предвидените срокове за закрила. В този смисъл визираната разпоредба изключвала изцяло приложимостта на закрила на действащия Закон за авторското право и сродните му права, по който е ангажирана отговорността на търговеца с НП, тъй като срокът за закрила на произведението „Под игото на И. В. е изтекъл преди влизането му в сила.

Прокурорът - Д. при СГП, представи заключение, според което се присъединява към становището на ответника по жалбата.

Административен съд София – град, VIII-ми касационен състав, като се запозна с обжалваното съдебно решение, съобрази доводите и възраженията на страните и обсъди наведените касационни основания и тези по чл. 218, ал. 2 от АПК, и след съвещание намира за установено от фактическа и правна страна следното:

По допустимостта на касационната жалба:

Касационната жалба е подадена в срока по чл. 211, ал. 1 от АПК, във връзка с чл. 63, ал. 1, изр. второ от ЗАНН и от надлежна страна, която има право и интерес от обжалването, поради което е процесуално допустима.

Фактическите и правни установявания на възивната инстанция са следните:

За да постанови решението си СРС е приел от фактическа страна, че по повод критични медийни публикации от представители на литературознанието и постъпило писмо от [община] по повод изданието "Под игото на съвременен български език" на издателство "В.", от страна на Министерството на културата била предприета проверка на 17.12.2019г. в книжарница "Г." в [населено място], при която било установено, че екземпляри от книгата се предлагали за разпространение чрез продажба, на гърба на задната корица била обявена продажна цена и бил посочен конкретен I.. По искане на проверяващия, на същата дата била изискана информация за издателя на книгата, предоставил екземпляри от нея и договора за това. От своя страна на същата дата в министерството на културата постъпил отговор от „7 С.“ О., с приложени копия от Договор за консигнация от 07.01.2019г. сключен между последното дружество като консигнатор и издателство "В." - [фирма], представена била и фактура от 10.12.2019г. с фискален бон и опис на продадени книги, сред които под номер 18 "Под игото на съвременен български език", издадени от едноличния търговец. От Националната библиотека "К. и М." била изискана и съответно предоставена информация, че лицето, подало заявка за получаването на конкретния I., и за планираната дата на издаване на книгата "Под игото на съвременен български език". Според отговора, регистрираното в Националната агенция за международни стандартни номера (I.) лице, собственик на издателство "В." е [фирма], от който търговец била подадена на 10.03.2019г. заявката за присъждане на I. на книгата "Под игото на съвременен български език", с планиран срок на издаване май 2019г.

При извършен външен оглед на книгата "Под игото на съвременен български език" от държавен експерт А., било установено, че на стр.2 от нея се съдържала

информация, че книгата представлявала превод на романа "Под игото" на съвременен български език, а като автор на превода била посочена Н. С.. На същата страница било посочено и, че така преведен, романът в този си вид бил обект на авторско право и нито една част от него, нито целият текст може да бъдат публикувани без писменото разрешение на издателя и преводача или на неговите наследници. На същата страница преди основния текст се уточнявало, че в изданието са променени над 6 000 думи и изречения, които били неразбираеми за съвременните млади българи. При преглед на съдържанието на книгата "Под игото на съвременен български език" и съпоставката ѝ със съдържанието в книгата "Под игото" на издателство „Български писател“, 1980 г., било установено, че са налице значителен брой промени, при което оригиналният текст на произведението бил променен със съвременна лексика.

На основание така установеното при проверките от държавния експерт, както и, че издаването на книгата "Под игото на съвременен български език" не било предшествано от съгласие на Министерството на културата, А., разпитан като свидетел пред СРС, приел, че в случая е осъществен състав на административно нарушение по смисъла на чл.97, ал.1, т.7 ЗАПСП, тъй като са нарушени чл.34, вр. чл.15, а.1, т.5 от същия закон, поради което съставил акт за установяване на административно нарушение (АУАН) срещу [фирма] на дата 24.01.2020г. Въз основа на акта било издадено и процесното НП, с което на търговеца за допуснатото нарушение, посочено в АУАН, била наложена имуществена санкция в размер на 3000 лв.

Въззивният съд изцяло е кредитирал приобщените писмени доказателства и показанията на свидетелят А. - съставил АУАН и извършил проверките, като е приел по същество за установена описаната в АУАН и НП фактическа обстановка за установена пред него. Също съдът е приел, че в хода на административно-наказателното производство не са допуснати процесуални нарушения, водещи до ограничаване на правото на защита на наказаното лице, в това число, че АУАН е съобразен с изискванията на чл.42 ЗАНН, а НП - с изискванията на чл.57 ЗАНН, като нямало неяснота относно описанието на съставомерните елементи на нарушението и обстоятелствата около извършването му, както и авторът на нарушението. СРС е приел, че коректно са посочени нарушените разпоредби - чл.34 вр. чл.15, ал.1, т.5, АПСП, като в съответствие с тях бил посочен и приложимият състав на административно нарушение - по чл.97, ал.1, т.7, ЗАПСП. Доводите в жалбата за допуснати нарушения са отхвърлени от въззивният съд като неоснователни.

Въззивният съд е приел за основателни доводите за неправилно приложение на закона при издаването на процесното НП, като е изложил следните правни съображения:

-Въззивният съд е приел, че действително съгласно действащият чл.15, ал.1 ,т.5 ЗАПСП, авторът притежава неимуществено право да се противопостави на всякакви промени в произведението, а чл.34 ЗПСП предвижда , че същото е безсрочно и не се погасява с изтичането на времетраенето на останалите имуществени и неимуществени правомощия, съставляващи авторската закрила. Също СРС е приел, че чл.34 вр. чл.33 от ЗАПСП се осъществява от министерството на културата, като промени могат да бъдат разрешени само по изключение, не е налице разрешение на министерството на културата по посочения ред. Прието е, че [фирма] с търговско наименование

издателство "В.", е разпространила романа "Под игото" от И. В. под заглавието "Под игото на съвременен български език", с осъществен голям обем от значителни промени в текста на автора без разрешението на Министерството на културата и съгласно чл.34 ЗПСП.

-Въззивният съд е формирал решаващите си изводи за неправилно приложение на закона въз основа на следните факти:- авторът на романа "Под игото" И. В. е починал на 22.09.1921г. и нямало спор, че закрила по ЗАПСП ползвали произведения, създадени след влизането на закона в сила - от 01.08.1993г. Съдът се е позовал на чл.27, ал.1 ЗАПСП относно срокът на закрила - животът на автора и 70 години след смъртта му, за началото на сроковете по чл.31 от същия закон - сроковете започвали да текат от първи януари на годината, следваща годината на смъртта. Така съдът е приел, че към датата на влизането в сила на действащия ЗАПСП, срокът на закрила на авторското право върху произведението „Под игото" е изтекъл, по който факт страните не спорели. Прието е също, че органите не са съобразили разпоредбата на параграф 6, ал.1 от ПЗР на ЗАПСП - този закон се прилагал по отношение на произведения, създадени преди влизането му в сила, но ако не са изтекли предвидените срокове за закрила. Тази разпоредба изключвала изцяло приложимостта на действащия ЗАПСП, тъй като срокът на закрила на авторското право върху произведението "Под игото" на И. В. е изтекъл преди влизането му в сила - изтекъл на 01.01.1992г. Въззивният съд е формирал извод за очевиден пропуск на законодателя да съобрази и защити целостта и автентичността чрез съответната правна норма на "непреходни и значими от гледна точка на българската литература, история, общество и държавност произведения, което можело да бъде сторено de lege ferenda (от гледна точка на бъдещи законодателни изменения)".

По горните съображения, въззивният съд е приел неправилно приложение на закона и е постановил отмяната на процесното НП.

Правна преценка на касационната инстанция:

Касационната инстанция въз основа на установеното от фактическа страна от въззивния съд, и наведените основания в касационната жалба, както и възраженията на ответника, приема, че е сезирана с правен спор. Спорът е по въпроса дали разпоредбите на действащия ЗАПСП относно защитата на неимущественото авторско право по чл.15, ал.1, т.5 и установеният безсрочен характер на това право с чл.34 ЗАПСП, са приложими към литературното произведение романа „Под игото“ от патриарха на българската литература И. В..

Относим към правният спор е и въпросът дали с издаването на книгата „Под игото на съвременен български език“ на издателство „В.“, е нарушено безсрочното неимуществено право на автора на литературно произведение по чл. 34 вр. чл.15, ал.1, т.5 ЗАПСП, който следва да се разгледа на първо място.

По този въпрос касационната инстанция възприема изводите на въззивния съд. Нарушението е допуснато, тъй като при издаването на книгата не е искано и съответно дадено разрешение от Министерството на културата по предвидения в

закона ред, и тъй като действително при издаването на „Под игото на съвременен български език“ на издателство „В.“, е нарушена целостта на чуждо произведение чрез промени в оригиналния текст. За пълнота следва да се изложи и следното. По съдържание книгата „Под игото на съвременен български език“ на издателство „В.“ с автор на превода Н. С., не представлява „превод“ на романа „Под игото“ на патриарха на българската литература И. В.. Отговорът очевидно е отрицателен, тъй като се касае за замяна на дума от съдържанието на оригиналното произведение с друга дума или думи, по преценката на автора на превода. Същевременно, видно от информацията за превода, както оригиналното произведение, така и процесното, са издадени на български език. Видно от обозначението при външен оглед на изданието „Под игото на съвременен български език,“ се съдържа информацията, че книгата представлявала превод на романа на съвременен български език, а автор на превода е Н. С..

Понятието превод на литературно произведение не е дефинирано в действащия ЗАПСП. Т. речник на думите в българския език, в хипотезата на превод на литературното произведение, има предвид преведен от един език на друг текст. Когато става въпрос за превод на литературно произведение, издадено на български език, очевидно се има предвид преводът му на чужд език. Казано иначе, смисълът на израза „от един език на друг“ изключва превод от български език на български език, независимо от съвременността или диалекта на езика. Понятието превод на съвременен български език също не е дефинирано за целите на ЗАПСП. Видно е също така, че новите думи са вмъкнати в текста наред с думи от оригиналния текст. Замяната на част от думите от оригиналния текст, наред със запазването на останалата част от оригиналния текст, очевидно не е превод на литературно произведение.

От установено от съдържанието на книгата „Под игото на съвременен български език“, че новите думи са вмъкнати в текста наред с думите от оригиналния текст следва, че посоченото съставлява изменение на литературно произведение. Не може да се приеме и не се претендира от информацията от автора Н. С., че става въпрос за преработване на чуждото произведение - романът „Под игото“ в ново литературно произведение. Книгата „Под игото на съвременен български език“ по съдържание представлява изменение на част от текста на чуждото литературно произведение, в нарушение на реда, предвиден в закона.

Следователно, при правилно установеното, че при издаването на книгата „Под игото на съвременен български език“ на издателство „В.“ с автор на превода Н. С., е нарушена целостта на чуждото произведение - романът „Под игото“ на патриарха на българската литература И. В., въззивният съд неправилно е приел обаче, че романът „Под игото“ не се ползва с никаква закрила по действащия ЗАПСП. Този извод не може да бъде споделен, касационната инстанция го възприема изцяло като неправилен, на базата на

историческия преглед на защитата на правата на автора до и след смъртта му.

По въпроса за закрилата на авторските права във времето по отношение на романа „Под игото“ на патриарха на българската литература И. В., се установява следното:

1.Закрилата на авторските права върху романът „Под игото“ възниква при действието на Закон за авторското право (З. -1921г.), обнародван в брой 86 от 20 юли 1921г. на основание чл. 64 от Преходните разпоредби на закона - за приложението му и за издадени вече литературни произведения и тъй като авторът на романа, И. В., умира на 22.09.1921г. Съгласно чл.4, ал.1 З. -1921г., авторско право имат авторът и неговите наследници, а съгласно чл.6, авторското право след смъртта на автора преминава върху неговите наследници. Съгласно чл.7 от закона, ако авторът не е оставил наследници, авторското право се прекратява след смъртта му и произведението става предмет на общо ползване. Ноторно е, че макар и да няма съпруга и деца към момента на смъртта си, И. В. има наследници – други лица от В. род, следователно, защитата на авторското право не се прекратила със смъртта му.

От чл. 11, ал. 1 и член 18 от З.-1921г. следва, че срокът на защита на авторското право на романа "Под игото" е до края на живота на автора му и след смъртта на автора -е 30 години, считано от 01 януари 1922г., тоест закрилата по този закон е до 01.01.1953г.

Съгласно чл. 2 от З. - 1921г., авторското право се състои в изключителното право на автора да възпроизвежда, издава и разпространява своето произведение чрез всички възможни способности. В чл.3, т.1 З.-1921г. е посочено, че не съставлява нарушение на авторското право ползване на чуждо творение да се създаде ново творение, което съществено се отличава от чуждото.

В чл. 20 от З. -1921г. е предвидена забрана за издаване на произведението публично "с допълнения или съкращения или въобще с изменения освен такива, които са абсолютно необходими и за извършването на които авторът не би могъл добросъвестно да откаже своето съгласие". Забраната е въведена по отношение на лице, на което е отстъпено изцяло или отчасти авторското право върху едно произведение. В член 21 и следващите З. -1921г. са предвидени санкции за нарушаването на правата на автора и

неговите наследници. Също е предвидена санкция и при противозаконно издание чрез отпечатване на произведението, в това число само по отношение на една част от произведението.

Предвидената закрила по чл.20 З.-1921г., съответства на закрилата по чл.10 от Бернската конвенция за закрила на литературните и художествените произведения, подписана в Б. на 9 септември 1886 г., към която България се присъединява през май 1921г. по силата на Н. договор, подписан през 1919г. Предвидената закрила по текста на Конвенцията е срещу незаконно възпроизвеждане чрез косвено присвояване на чуждо произведение - срещу възпроизвеждане в същата форма или в друга форма без съществени промени, допълнения или съкращения и без да представлява ново оригинално произведение. Следва да се посочи, че разглежданите забрани за незаконно възпроизвеждане на чуждо произведение не са ограничени със срок на действие нито по националното право, нито в текстовете на конвенцията.

2. През 1951 г. е приет Закон за авторското право, обнародван във вестник Известия, бр. 92 от 16.11.1951 г. – само З. – 1951г., който отменя действащия до тогава Закон за авторското право от 1921г.

Със З. – 1951г. е ограничен кръгът на наследниците, които след смъртта на автора имат право да упражняват авторските права за срока на закрилата. Така според чл. 18, ал.1 от този закон, авторското право е пожизнено, а след смъртта на автора – преминава върху неговите наследници – за съпругата пожизнено, а за децата до навършване на пълнолетие. Според алинея 2 на разпоредбата, второто изречение - след изтичането на времетраенето на авторското право, както и в случаите, при които авторът почине без да остави наследници, „произведенията остават в полза на държавата“.

Видно от чл.32 от Заключителните и преходните разпоредби на закона, този закон се прилага и относно авторското право на произведения, създадени до влизането му в сила, но когато притежанието на авторски права се окаже прекратено, наследниците могат да упражнят правата си до една година след влизането на закона в сила, ако времетраенето, което е останало по досегашния закон, надвишава една година. В случая времетраенето на авторското право на романа „Под игото“ от И. В., по предишния закон е изтичало в края на 1952г., тоест във всички

случаи от 01.01.1953г. по силата на чл.18, ал.2, изречение второ от З. - 1951 г., и в редакцията при приемането на закона, производението остава в полза на държавата.

Придобитото от държавата право върху, производението, не се променя, нито авторското право се връща на други наследници, при последващите изменения на закона. Ограничението по чл.32, ал.2 от Заключителните и преходни разпоредби на З.-1951г., се запазва и при следващите редакции непроменено. От това следва, че авторските права върху Романа „Под игото“ на наследниците на И. В., са прекратени към 31.12.1952г.

Що се касае до обхвата на авторското право по З. -1951г., то следва да се посочи, че в чл.4 от закона за пръв път е въведено и правото на автора „да иска запазване на неизменяемостта на производението си“, в чл. 5 от закона част от авторските права, посочени в чл. 4, са ограничени докато трае авторското право: това са правата на издаване, изнасяне, представяне или ползуването на чуждо произведение по друг начин. При сравнението на текстовете на чл.4 и чл. 5 следва, че посочените в чл.5 права се съдържат като отделни права в чл.4, но правото на автора да иска запазване на неизменяемостта му, не е цитирано. В чл. 6 и чл.7 са посочени случаите, в които без съгласието на автора, но със или без заплащане на възнаграждение, се допуска ползуването на чуждо произведение. В нито една от хипотезите на допустимо използване не е свързана с нарушаване на правото на автора на неизменност на производението.

Следователно, правото на автора на неизменност на производението, регламентирано в чл.4 З. -1951г. не е ограничено до времетраенето на авторското право, тъй като това право не е изрично посочено в чл.5 от същия закон. Също по аргумент от съдържанието на чл.5 З.-1951г. следва, че българската държава не е ограничила със срок правото на автора на неизменност на производението.

От това следва, че правото на неизменност на производението по чл.4 З.-1951г. е регламентирано като безсрочно право, което има действие и след изтичането на срока на авторското право. Видно от чл. 25 от същия закон – санкция е предвидена обща санкция за „който наруши авторско право“, без да конкретизира в срока на действие на авторското право или вида на правото.

Посоченото правно положение изцяло съответства на предвиденото по чл.6 bis Конвенцията за закрила на литературните

и художествените произведения, ратифицирана с Указ № 1389 на Държавния съвет от 1974 г., Дв брой 53/06.07.1974г., Парижката редакция на конвенцията, допълнително измененията на този акт са ратифицирани с Указ № 1887 на ДС от 1980 г., обнародван ДВ бр.76/1980г.

Така според член 6 bis, първата алинея от Конвенцията: „Наред с имуществените авторски права и дори след прехвърлянето на тези права, авторът има право на авторство върху произведението, както и право да се противопоставя на всяко изопачаване, деформиране или друго изменение на произведението или на всяко друго посегателство във връзка с него, които увреждат честта или репутацията му.“

В алинея втора на чл. 6 bis от Конвенцията е посочено, че тези права продължават да съществуват след смъртта му най-малко до погасяването на имуществените права и се упражняват от лицата или институциите, оправомощени за това от законодателството на страната, в която се търси закрила. Средствата за защита на тези права следва да се уредят по законодателството на държавата, в която се търси закрилата.

Република България нито при ратификацията на Конвенцията, нито след това, е ограничила упражняването на правото на неизменяемост на произведението само за срока на действие на авторското право или за по-кратък срок.

Законът за авторското право от 1951г. е отменен с пар.9, т.1 от Закона за авторското право и сродните му права, обнародван ДВ.бр. 56 от 29 юни 1993г. Във всички редакции на З.-1951г. след обнародването до отмяната му (обнародван в Известия, бр. 92 от 1951 г.; поправен бр. 10 от 1952 г.; изменен и допълнен: бр. 55 от 1956 г.; ДВ, бр. 35 от 1972 г. и бр. 30 от 1990 г.), чл.5 от този закон не е изменян, а правото на неизменяемост на произведението продължава да съществува по чл.4, идентично с текста при обнародването на закона.

3. Защитените с чл. 6 bis параграф 1 от Конвенцията права за пръв път са изрично уредени като неимуществени авторски права по чл.15, ал.1 ЗАПСП, сред които е и правото по т.5 „да иска запазване на целостта на произведението и да се противопоставя на всякакви промени в него, както и на всяко друго действие, което би могло да наруши законните му интереси или личното му достойнство;“. На правото по чл.15, ал.1, т.5 ЗАПСП, съответства

предвиденото по чл.4 З. -1951г. отм. право на автора на неизменяемост на произведението.

Тъй като авторското право по чл. 4 З.-1951г. на неизменяемост на произведението по отношение на романа „Под игото“ от И. В. е безсрочно, то следва да се приеме, че това авторско право съществува към датата на влизането в сила на ЗАПСП, обнародван Държавен вестник бр.56 от 29 юни 1993г., в сила от 01.08.1993 г.

Следователно, авторското право по чл. 4 З.-1951г. на неизменяемост на произведението по отношение на романа „Под игото“ от И. В., като придобито преди датата на влизане в сила на ЗАПСП, се запазва и при действието му, на основание параграф 6, ал. 2 от Преходните и заключителните разпоредби на същия закон. Този преходен параграф предвижда, че авторските права, придобити до влизането в сила на този закон, се запазват. Тази разпоредба следва да се прилага към всички авторски права по чл.4 З. -1951, тоест както към авторските права, които съгласно чл.5 З. -1951г. и ограничени със срок, така и към процесното право на неизменяемост на произведението, предвидено по чл.4 З. -1951, което не е ограничено със срок.

Именно защитата на посоченото неимуществено право е дадена в 34 ЗАПСП– специална разпоредба, която урежда позволеното използване на литературни произведения след изтичането на срока на авторското право – само при условие, че не нарушават конкретни неимуществени права, сред които и правото по чл.15, ал.1, т.5 ЗАПСП, което и по действащия закон е регламентирано като безсрочно неимуществено авторско право.

От всичко изложено следва, че въззивният съд е приложил неправилно закона, като изводите му по приложението на параграф 6 от ПЗР на ЗАПСП са относими единствено към срочните авторски права, посочени в чл.5 З. – 1951г. Въззивният съд не е обсъдил и взел предвид, че от всички авторски права, изрично посочени в чл.4 от същия закон, не всички са ограничени със срок, поради което е допуснал неправилно приложение на закона.

От всичко изложено следва, че по отношение на романа „Под игото“ на патриарха на българската литература И. В., законодателят не е пропуснал да даде защита на правото на неизменяемост на произведението, съответно на „запазване на

целостта на произведението“ и срещу „всякакви промени в него“, като за защитата на неимущественото право е предвидил разрешителен режим в изключителни случаи. Също следва, че държавата, чрез Министерството на културата е лицето, което има правомощието да защити целостта на романа „Под игото“ на патриарха на българската литература И. В., от всяко посегателство срещу целостта на съдържанието му и всякакви промени в него при издаването му.

На основание всичко изложено, при извършването на дължимата от касационната инстанция служебна проверка на оспореното решение, същото е валидно и допустимо, но постановено при неправилно приложение на закона – касационно основание по чл.348, ал.1 , т.1 вр. ал.2 НПК, поради което съдебното решение следва да бъде отменено. Вместо него касационната инстанция следва да потвърди процесното наказателно постановление.

При този изход на правния спор и своевременно направено искане – още с касационната жалба, в полза на касатора Министерство на културата следва да бъде присъдено юрисконсултско възнаграждение. На основание чл. 63д, ал. 4 ЗАНН заявената претенция за присъждане на юрисконсултско възнаграждение в полза на ответника е основателна, като предвид фактическата и правна сложност на делото, конкретният размер следва да бъде определен на 100 (сто) лв. по чл. 37 от Закона за правната помощ, вр. с чл. 27е от Наредба за заплащането на правната помощ, вр. с чл. 78, ал. 8 от ГПК.

Воден от горното на основание чл. 221, ал. 2 АПК, във връзка с чл. 63в от ЗАНН, Административен съд София – град, VIII касационен състав

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Решение №20106052/27.04.2021г. на Софийски районен съд, наказателно отделение, 111 състав, по н.а.х.д. №9209 по описа на съда за 2020 г., и **ВМЕСТО НЕГО ПОСТАНОВЯВА:**

ПОТВЪРЖДАВА Наказателно постановление №7281 /01.06.2020г., издадено от министъра на културата, с което на основание чл.98в,

ал.1 от Закона за авторското право и сродните му права във връзка с чл. 97, ал.1 от същият закон, на [фирма] с ЕИК[ЕИК], със седалище и адрес на управление в [населено място], за административно нарушение по чл. 97, ал. 1, т.7, предложение трето от същият закон, е наложена имуществена санкция в размер на 3 000 (три хиляди) лева.

ОСЪЖДА [фирма] с ЕИК[ЕИК] **ДА ЗАПЛАТИ** по бюджета на Министерството на културата сумата от 100 (сто) лева за разноски.

Решението е окончателно.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: